

Jakten på de fridlysta bj

Hur är det möjligt att skjuta mer än 400 björnar år 2020 i Sverige? Det är frågan som Robert Franzén ställer när landets björnar, upptagna i rödlistan för hotade arter och strikt skyddade enligt EU-lag, i dag säljs ut av privata aktörer i storskaliga jaktevent. Franzén granskar här det historiska förloppet från björnstammens fridlysning i början av 1900-talet fram till i dag.

På Tiburtiusdagen den 14 april tittar björnen enligt gammal folketro yrvaket ut från idet. Den dagen brukar djurparkerna också visa upp årets björnungar.

I våras sköts 144 björnar i Sverige – nästan alla från helikopter med länsstyrelsernas medverkan och stöd! Även flera björnhonor med ungar sköts.

Den årliga höstjakten drog igång den 21 augusti och bara under de tre första dagarna sköts 137 björnar och den jakten kan fortgå till den 15 oktober!

Totalt har mer än 400 björnar skjutits i år i Sverige efter länsstyrelsebeslut!

Skydds jakt tilläts även i skyddade områden som världsarv och nationalparker och licensjakt i naturreservat och Natura 2000-områden!

Är det sant? – Ja det är det, men hur är det möjligt? De flesta människor som lever nära naturen även norr om Dalälven har aldrig sett en björn! Är inte björnen fridlyst i Sverige? Svaret är ja! Låt oss granska hur det har gått till.

Från fredlös till fridlyst, nu fredad men jagad

ett bevarandeperspektiv har förvaltningen av björn varit en framgångssaga i Sverige under 1900-talet. Det finns inget bra ord i svenskan med innebörd att ”vårda” vilda arter inklusive djur. Det bör här påtalas att jägarlobbyn under 2000-talet ”kapat” ordet förvaltning och använder det synonymt med jakt.

Svenska Jägarförbundet och Kungliga vetenskapsakademien var vid det förra sekel-skiftet oroliga för att björnen skulle utrotas i vårt land vilket medförde flera förvaltnings-åtgärder. 1893 togs statliga skottpengar bort och 1909 inrättades nationalparkerna Sånfjället och Stora Sjöfallet som skulle ge björ-

nen en fristad. 1912 fridlystes björnen på kronomark (statens marker) och 1927 även på privatmark. Björnstammen beräknades då uppgå till 130 björnar, som var undanträngda till fjäll- och fjällnära skogar.

Redan 1943 tilläts åter jakt i vissa områden. Avskjutningsstatistiken visar att de första björnarna efter fridlysningen sköts i Kopparbergs län (Dalarna) 1951 och i Gävleborgs län 1965.

Naturvårdsverket bildades 1967 och 1973 började verket att aktivt arbeta med de stora rovdjuren och gjorde då en undersökning som visade att det fanns 400 - 600 björnar i landet. Jakten var blygsam och under de tio åren på 1970-talet rapporterades den årliga avskjutningen till mellan 7 och 20 björnar, med ett medeltal på 14 björnar. 1980 var björn jakt tillåten bara i Gällivare och Jokkmokks kommuner och i Jämtlands län. Det var för 40 år sedan. Hur många minns det i dag?

1981 BESLUTADES att övergå till licensjakt på björn med områdestilldelning som beslutades av Naturvårdsverket. Licensjakten mottogs på det hela taget positivt, men det blev omfattande diskussioner om jakttidens start och längd, områdestilldelning, jakt med hund alternativt åtel och tilldelningarnas storlek. Under de femton åren fram till Sveriges medlemskap i EU sköts det i genomsnitt mellan 25 och 50 björnar i landet.

Som kuriosum kan nämnas att finansmannen tillika Kinneviks grundare, Jan Stenbeck, då förbjöd björn jakt på sina skogsegendomar (Korsnäs AB). ”Skånevargen” som utvandrade från Värmland till Skåne 1984 och där sövdes, flyttades och släpptes på Stenbecks marker (ett foto där den skjuts med bedövningsgivare från en polisbil blev Årets bild). Vilket skogsbolag eller vilken markägare i dagens Sverige kan ställa upp på detta?

Naturvårdsverket initierade 1984 att den första björnen radiomärktes, vilket blev starten till det Skandinaviska björnprojektet,

som därefter levererat mycket kunskap om hur våra vilda björnar lever.

1991 presenterade Naturvårdsverket den första rovdjurspolicyn, vilken resulterade i att jägarorganisationerna alltmer profilerade sig och började använda rovdjuren som slagträ för att värva medlemmar genom att tävla i att vara mest anti-rovdjur.

Inför EU-medlemskapet 1995 försökte Sverige få undantag från att björnen enligt art- och habitatdirektivet är en strikt skyddad art. Jägarförbundet gav 1991 ut ”vitboken” Sverige JAKTEN och EG med en svensk och en engelsk upplaga, där svensk jaktradition framhålls och där björnjakten fick ett eget kapitel.

Som ni minns var det björn jakt, snus och brännvin Konungariket Sverige begärde undantag från inför medlemskapet. Sverige fick inget undantag för björn jakt, men mellan skäl och vägg sades att vi kunde fortsätta med den då begränsade björnjakten vi bedrivit, med stöd av direktivets undantagsbestämmelser, förutsatt att den kontrollerades. Det medförde att den höst jakt som bedrevs efter EU-inträdet bytte ”etikett” från licensjakt till skydds jakt och att de björnar som sköts också skulle kontrolleras.

Björnen och övriga stora rovdjur blir eget politikområde

1998 tillsattes den första rovdjursutredningen som resulterade i den första rovdjurspropositionen ”Sammanhållen rovdjurspolitik” i december 2000. Dessförinnan presenterade Naturvårdsverket sitt första åtgärdsprogram för björn och även för de övriga stora rovdjuren.

Propositionen resulterade i en snabb lagändring 2001 där straffet för grovt jaktbrott skärptes och i att minimistraffet blev fängelse i 6 månader och maxstraffet 4 år. Tjuvjakten på alla stora rovdjur och rovfåglar har funnits med som ett reellt hot, då jakten på allt fler arter förbjöds under 1900-talet.

Andra effekter var att landets 21 länsstyrelser

örnarna

skulle ta ett kraftigt ökat myndighetsansvar för den regionala rovdjursförvaltningen och att Naturvårdsverket som central viltmyndighet skulle inta en vägledande roll.

Det innebar bl.a. att några länsstyrelser redan 2002 gavs bemyndiganden att besluta om skydds jakt på björn, dock inte höstjakten som fortsatt beslutades av Naturvårdsverket. Verket förbjöd samma år björnjakt vid åtel.

Polariseringen för och emot rovdjur ökar

Att rovdjuren blev ett eget politikområde har inneburit att de blivit ett slagträ även i partipolitiken, där också lokala politiker ges förhållandevis stort utrymme för att torgföra sin avoga inställning till rovdjur. Vilken viktig fråga fick den blivande statsministern Fredrik Reinfeldt att resa till Dalarna och röstfiska i valkampanjen 2006? Jo vargen!

Den tidigare strikta tillämpningen av skyddsjaktsinstrumentet för att kunna jaga fridlysta rovdjur öppnades – proppen gick ur!

Rovdjuren hade mot slutet av 1900-talet, som ett resultat av en målmedveten och aktiv förvaltning, getts möjlighet att återetablera sig i delar av sina forna utbredningsområden. Det gäller björnen, men även de övriga stora rovdjuren lodjur, järv och varg.

Debatten för och emot rovdjur ökade och konflikten polariserades alltmer. Jägarlobbyn som megafon även för tamdjursägare, fåbodbbrukare och renägare, ökade trycket på politikerna och redan 2006 tillsattes en andra rovdjursutredning med först en tidigare LRF-bas som utredare. Han hoppade dock av och ersattes av en tidigare partisekreterare i centerpartiet – tillika jägare.

Foto: Jan-Åke Hillarp

Jaktbesluten flyttas till länsstyrelserna

Den tidigare strikta tillämpningen av skyddsjaktsinstrumentet för att kunna jaga fridlysta rovdjur öppnades – proppen gick ur! Det gällde inte minst björnjakten och på hösten 2005 passerades 100-strecket, bara tre år senare 200 och ytterligare tre år senare över 300 skjutna björnar.

Den snabba och kraftiga ökningen av björnjakten var en effekt av den andra rovdjursutredningen som resulterade i Regeringens proposition i maj 2009 – ”En ny rovdjursförvaltning”. Den resulterade också i att rovdjursstammarna skulle ”balanseras” på låga nivåer och den tidigare skyddsjakten kompletterades med licensjakt på björn, lodjur och varg. Länsstyrelser med fasta rovdjursstammar gavs rätten att själva besluta om all jakt på rovdjur. Möjlighet att jaga björn vid åtel återinfördes. Länsstyrelserna skulle också ta fram regionala förvaltningsplaner för rovdjur och arbeta utifrån dessa.

EU-direktiven, till skydd för vilda djur, har i Sverige implementerats främst i jaktförordningen och inte i jaktlagen. Ändringar i lagar beslutas av riksdagen och ändringar i förordningar av regeringen. Flera ändringar har gjorts i jaktförordningen från och med 2009 för att till synes rigga förutsättningarna för länsstyrelserna att besluta om mer skydds- och licensjakt efter rovdjur.

EU-ärende och ännu en proposition

Den första licensjakten på varg, som Naturvårdsverket beslutade direkt 2009, överklagades av Rovdjursföreningen, Naturskyddsföreningen och WWF till EU-kommissionen. Organisationerna menar att jakten inte överensstämmer med Art- och habitatdirektivets syfte, vilket omedelbart resulterade i ett s.k. överträdelseärende upprättades vid kommissionen, som kan sluta i EU-domstolen. Det ärendet är fortfarande 2020 öppet!

Foto: Jan-Åke Hillarp

Regeringen tillsatte en tredje rovdjursutredning redan 2010 som resulterade i flera delbetänkanden och ett slutbetänkande i april 2012. Parallellt tillsatte regeringen en fjärde utredning i augusti 2011 (Vargkommittén) som redovisade betänkandet "Åtgärder för samexistens mellan människa och varg" i augusti 2013 och månaden därefter kom den tredje rovdjurspropositionen "En hållbar rovdjurspolitik" i september 2013. I den betonas att tamdjurshållning inte ska försvåras påtagligt och socioekonomisk hänsyn ska tas i förvaltningen av stora rovdjur – vilket i praktiken innebär än mer utökad jakt.

Björnjaktens förändring efter det att björnen var fredad i början av 1900-talet och jakt åter tilläts 1943 framgår av figur 1 nedan. Den explosiva utveckling av björnjakten som skett efter det att rovdjuren blev ett eget politikområde 2002 visas i figur 2 intill.

Vårjakt på björn ökar i Sapmi

Att rovdjursstammarna under en kort period tilläts öka har uppenbart inte accepterats av jägarlobbyn och inte heller av rennäringens företrädare trots att utvecklingen skett från mycket låga nivåer. Åtgärdsprogrammet för björn ersattes av en förvaltningsplan för björn.

Rennäringens problem med rovdjur har tidigare hamnat i skuggan av den högljudda jägarlobbyn, men har fått kraftigt genomslag under senare år. Renskötselområdet har också utökats och omfattar enligt Sametinget idag mer än halva landets yta. I december 2013 beslutade riksdagen att det ska finnas en toleransnivå för rennäringen, som innebär att

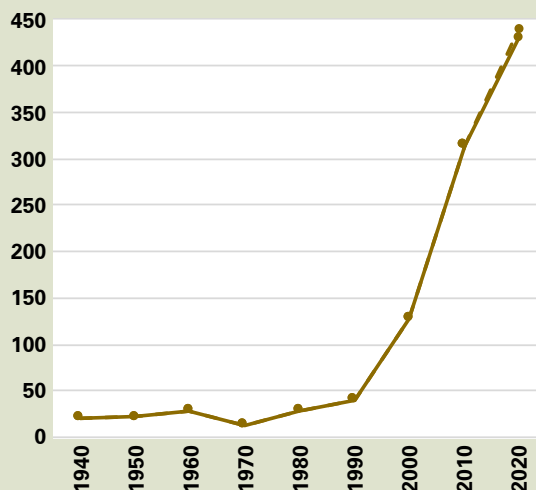
förluster orsakade av rovdjur inte ska överstiga 10 procent av en samebys renantal. En sameby är inte en by utan ett stort område omfattande både sommar- och vinterbetesmarker. Det finns 52 samebyar i Sverige.

Då rovdjurspolitiken utformades i början av 2000-talet var det ett uttalat mål att rovdjursförvaltningen efterhand skulle regionaliseras och besluten tas närmare dem som lever med rovdjur, men också vara transparenta och tillgängliga för alla. Då beslutades all jakt på stora rovdjur av Naturvårdsverket och nu skulle den och andra rovdjursfrågor hanteras av landets 21 länsstyrelser, som då i stort saknade såväl personal som sakkunskap.

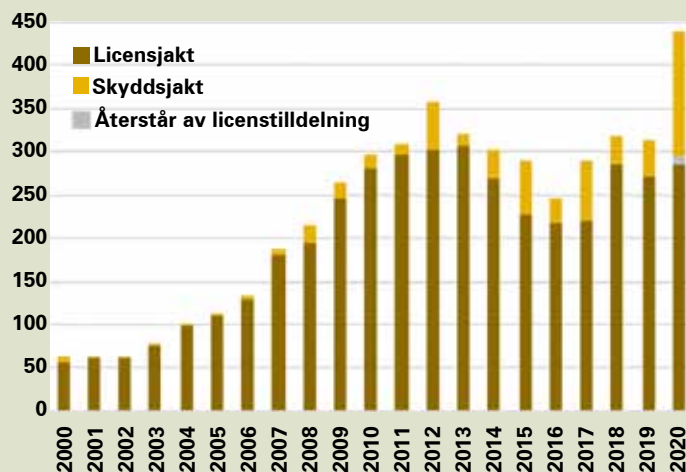
Information svårtillgänglig

Idag beslutar dessa länsstyrelser om såväl skydds- som licensjakt på björn, vilket gäller även nästan alla andra jaktbeslut. Det har medfört att det är näst intill omöjligt att få en samlad bild av hur många rovdjur som skjuts efter myndighetsbeslut eller dör av andra orsaker. Det har också blivit näst intill omöjligt att få kännedom om var rovdjursskador inträffar och vilka personer eller företag som fått statliga bidrag eller ersättningar för att förebygga eller ersätta inträffade rovdjurskador. Med hänvisning till dataskyddsförordningen (GDPR) och sekretesslagen stängdes den viltskadedatabas som Naturvårdsverket utvecklade och tog i drift 2003.

Om du söker i den databas – Rovbase – som nu används gemensamt både i Sverige och Norge hittar man 27 björndödade renar under 2020 (9 sept.) i de båda länderna, varav 10 i Norge.

Figur 1. Antal skjutna björnar under perioden 1943-2020, medeltal per decennium. (Uppdaterad 19 sept.)

Figur 2. Antal skjutna björnar under 2000-talet. Observera att antalet för 2020 inte kan fastställas förrän efter den 15 oktober då licensjakten är över. (Uppdaterad 19 sept.)

Sverige bryter mot direktiv och lagar på flera nivåer

Du som läst denna artikel kan förhoppningsvis förstå hur det gått till, men förhoppningsvis inte acceptera, att vi i Sverige i år skjuter över 400 björnar i landet. En djurart som enligt EU:s art och habitatdirektiv är strikt skyddad och som i ArtDatabankens rödlista från april 2020 har hamnat i kategorin Nära hotad, efter att dessförinnan under några år ha bedömts vara Livskraftig.

Jakten är till synes strikt reglerad. Årets sju licensjaksbeslut är omfattande och innehåller vardera mellan 11 och 25 textsidor plus många bilagor. Besluten är till stor del likalydande men skillnader finns. Alla länsstyrelser skriver att jakt vid åtel i år är tillåten och att åtlarnas plats ska anmälas till länsstyrelsen före jakten. Det är dock förbjudet att göra upptag (släppa hundar) med hund vid åtlarna. Samtidigt anges att högst två hundar får användas vid björnjakt. Två länsstyrelser skriver att användning av drönare är förbjuden och en länsstyrelse, att endast syntetiska lockmedel/doftämnen får användas vid björnjakten. Övriga länsstyrelser nämner vare sig drönare eller lockmedel.

Var och en förstår att det är bestämmelser som är näst intill omöjliga att kontrollera och i Sverige har vi, av tradition, inte heller någon jakttillsyn värd namnet. Inför årets björnjakt trummades det ut i media, att polisen i några län skulle bedriva ökad tillsyn. Vid björnjakten i fjol hittades minst 17 olagliga åtlar och även i år hade det före jakten påträffats olagliga åtlar.

Inget nämns dock om vad som hänt med de jägare som tidigare brutit mot bestämmelserna. Normalt händer det ingenting vid jaktbrott och det saknas också rekvisit för straff om jägaren bryter mot många regler i björnjaktbesluten.

Höstjakten – ett stort event

Jakten i Sverige har förändrats snabbt under 2000-talet. Tidigare traditionell allmogejakt har ersatts av en på pappret strikt reglerad jakt som omsätter miljoner – men för vem?

Björnjakt vid åtel är tillåten, vilket öppnar upp för att sälja björnjakt på nätet till hugade jägare världen över. Idag behöver intresserade björnjägare inte längre åka till Nordamerika eller Ryssland för att komma hem med sina jakttroféer. Allt fler utländska jägare har upptäckt att Sverige blivit ett riktigt jaktparadis. Sverige kan nu locka med än mer exotisk jaktturism än stora älgtjurar – jakt på björn och lodjur och kanske även på varg och järv!

Vid åtlarna tilläts nu viltkameror, som omedelbart skickar bilder till jägarens mobiltelefon på det djur som besöker åteln. Tidigare användes av riktiga björnjägare hundar

av spetstyp, som ställde björnen. Björnarna är rädda om den korta svans de har kvar, varför de stannar och snor runt på platsen. Idag används nya snabbspringande och skarpa hundraser som driver björnen. Björnen har, som bekant, en riktigt varm päls, varför de inte är anpassade för att springa längre sträckor. I jaktlagen står att viltet inte får utsättas för onödigt lidande. Vad är onödigt lidande enligt lagen? Även våra domstolar hukar för frågan då den påtalas i överklaganden!

Björnen har en riktigt varm päls, varför den inte är anpassad för att springa längre sträckor. I jaktlagen står att viltet inte får utsättas för onödigt lidande.

Björnarna gör vad de förmår för att leva utan kontakt med oss människor. Det är därför du som skogsflanör aldrig ser en björn. Självfallet måste det finnas björnar om de ska kunna ses, men jägarna som vill skjuta dem har på kort tid utvecklat alla tänkbara hjälpmedel. Idag har alla björnhundar gps-sändare, där jägaren i sin mobil i realtid kan följa hundens rörelser. Allt fler hundar har också aktionkamera som visar vilket djur den jagar. Under senare år har det också vuxit fram allt fler "resande" rovdjursjägare, som erbjuder sina tjänster. De börjar jakten i södra delen av björnjaktområdet och slutar den i norr där björnjakten kan pågå till den 15 oktober.

De skjutna djuren ska nyttjas enligt svensk traditionell jaktetik. Vad händer med de skjutna björnarna? Länsstyrelserna tar vid den besiktning som görs vissa prover och märker björnen med ett mikrochip. Då tillfaller resten av björnen jakträttsinnehavaren, som gratis får överlåta den skjutna björnen till vem som helst. Inte bara de levande björnarna är strikt skyddade enligt EU-direktiv utan även de döda omfattas av en EU-förordning som förbjuder handel med björnar och delar av dessa. Vid hanteringen av döda björnar och björndelar tar också andra myndigheter vid, som Jordbruksverket och Livsmedelsverket (kötthantering).

Stora pengar för döda björnar – till privata fickor

Det krävs ett s.k. CITES-intyg, som utfärdas mot en avgift på 350 kronor av Jordbruksverket för kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av björnskin, kranier, kött eller andra björndelar från lagligt fällda björnar. Även kommersiell förevisning är förbjuden. Ett tips: du kan

fråga de restauranger eller hotell som visar björnskin eller uppstoppade björnar om de kan visa upp ett sådant CITES-intyg.

Det kostar alltså 350 kronor för att kunna göra "kommersiella aktiviteter" med döda björnar, men det är ingen extra avgift för att annonsera om jakt för att skjuta levande björnar. Som jägare behöver du inte heller betala en krona till staten för att få jaga björn. Alla kostnader för myndigheternas administration av björnjakten inklusive kungörande, besiktning, provtagning, chipsmärkning, lagring av prover, databashantering m.m. är helt utan kostnad för jägarna. Vem betalar då? Det gör vi alla solidariskt genom våra skatter. Var hamnar då miljonerna, för det är ju uppenbart inte gratis att jaga björn.

Pengarna hamnar hos markägarna/jakt-rättshavarna som numera tar ut rejäla avgifter för jakten. Det erbjuds numera björnjakt på nätet för svindlande belopp under en eller flera dagar – även med all inclusive. Eventuella fällavgifter hamnar också hos dessa, eftersom staten bara tar ut fällavgift för älgar. Markägare, jaktturismarrangörer och andra skor sig, medan staten sponsrar och ställer upp gratis och främjar denna jakt som nu närmast har utvecklats till en ren nöjesjakt med alla tänkbara tillåtna jakt- och hjälpmedel för att tillfredsställa även allt fler pengastinna troféjägare – såväl svenska som utländska.

Markägare, jaktturismarrangörer och andra skor sig, medan staten sponsrar, ställer upp gratis och främjar denna jakt som närmast har utvecklats till en ren nöjesjakt.

För mig är det närmast obegripligt att denna jakt kan passera näst intill obemärkt för de flesta människorna i vårt land år 2020. Jaktens omfattning uppmärksammas inte av riksmidia medan björnjägarna i lokal-tidningarna får stoltsera på bild med hund och bössa vid den fällda björnen. Bilden är ofta tagen med vidvinkel på nära håll för att björnens storlek ska förstärkas. Det finns att gräva i för den intresserade journalisten, då det gäller hur dagens jakt i Sverige och inte minst björnjakten har förändrats.

Är denna jakt hållbar?

Jag ställde frågan inledningsvis – Hur är det möjligt att skjuta mer än 400 björnar år 2020 i Sverige? Det är utan konkurrens det högsta antalet för ett land i Europa. Den senaste

Jakt har hittills i år beviljats på 436 björnar

► rovdjurspropositionen från 2013 hade rubriken ”En hållbar rovdjurspolitik”. Om nuvarande jakt tillåts fortgå kommer björnstammen att minska enligt all tillgänglig kunskap. Se bara tillbaka på vad som skett i vårt eget land de senaste 100 åren! Det tar lång tid att bygga upp en björnstam, men det går fort att utplåna den. Med dagens jaktmetoder och tekniska hjälpmedel kan det gå rasande fort. Att 60 björnar sköts under de första sju dagarna i augusti i Gävleborgs län är ett varnande exempel! Det sköts också 241 björnar i Sverige redan före älgjaktstarten den 7 september.

Om förvaltande myndigheter ska leva upp till ”En hållbar rovdjurspolitik” så måste jakten på björn minska kraftigt och det redan 2021. Här måste Naturvårdsverket, som ansvarig och central viltmyndighet, på eget initiativ ingripa, utvärdera och analysera björnjakten. Även nu tillåtna jaktmetoder och användandet av allehanda tekniska hjälpmedel måste granskas liksom kostnaden och finansieringen av jakten. En utvärdering sammansatt av biologer, ekologer, veterinärer och samhällsvetare, som objektivt och opartiskt (inte bara jägare) tar sig an uppdraget, måste ske snarast.

Det jaktparadis, som i en europeisk jämförelse, vuxit fram i Sverige innehåller också inslag som för tankarna till fiffel och båg med pengar. Har björnjaktens snabba förändring också blivit en arena för hantering av pengar, som liksom tjuvjakten, ligger helt utanför samhällets kontroll, för att använda en metafor från Brottsförebyggande rådets rapport ”Illegal jakt på stora rovdjur – Konflikt i laglöst land”?

ROBERT FRANZÉN

Robert Franzén arbetade under åren 1974-2009 på Naturvårdsverket och har särskild kunskap från den tidsperioden. Han var också Naturvårdsverkets expert i den andra rovdjursutredningen 2006-2007.

8

Storskalig jakt på Sveriges björnar bedrivs även i år. 291 björnar får skjutas i licensjakt. Till detta skall läggas den omfattande skyddsjakten, där 145 björnar dödats hittills i år.

I fjol gavs licens att skjuta 300 björnar varav 298 björnar sköts. Skyddsjakten omfattade 39 björnar. Årets licensjakt får pågå till och med den 15 oktober eller till licenstilldelningen är uppfylld. För Norrbottens län slutar jakten den 30 september eller tidigare om licenskvoten är uppfylld.

Den senaste populationsuppskattningen av björnstammen gjordes 2017 då man beräknade att det fanns runt 2 900 björnar i Sverige. Naturvårdsverket har efter samråd med länsstyrelserna beslutat att det skall finnas minst 1 400 björnar i landet, fördelade enligt följande: i Norrbotten 220 björnar motsvarande 22 föryngningar, Västerbotten ska hysa minst 160 björnar/16 föryngningar, Västernorrland 150 björnar/15 föryngningar, Jämtland 370 björnar/37 föryngningar, Dalarna 240 björnar/24 föryngningar, Gävleborg 250 björnar/25 föryngningar och Värmland minst 10 björnar motsvarande en föryngning.

Detta innebär att Naturvårdsverkets totala miniminivå för landet utgör hälften av det antal björnar som bedömdes finnas 2017.

Det ser ut, att döma av Naturvårdsverkets beslut om fastställande av miniminivåerna, som att de siktar på att minska björnstammen: ”Naturvårdsverket bedömer att det bäst tillgodoser de politiska målen för rovdjursförvaltningen att besluta om miniminivåer som är så låga som möjligt utan att det riskerar att äventyra att en gynnsam bevarandestatus för arten kan uppnås och bibehållas.”

De senaste fyra åren har licensjakten omfattat sammanlagt 1 094 björnar och sett över en tioårsperiod, 2011–2020, har länsstyrelserna beviljat licensjakt på sammanlagt 2 728 björnar, alltså lika många björnar som man i dag anser finnas i landet.

Rekordsnabbt, överskjutningar och polisbevakning

Licenstilldelningen 2020 för de olika länen redovisas i tabellen intill. Björnjakten inleddes fredagen den 21 augusti och redan på måndagen vid lunchtiden hade 156 björnar skjutits. Vilket får anses som rekordsnabbt.

När detta skrivs, 19 september, har 284 björnar skjutits och det återstår 10 björnar på licensen. I tre län; Västerbottens, Gävleborgs och Värmlands län, har överskjutningar skett med en björn i vardera län.

Polisen i de fyra norrlandsläna Norrbotten, Västernorrland, Västerbotten och Jämtland, har pga den omfattande förekomsten av olagliga åtlar i fjol, haft viss bevakning vid björnjaktens start i år. Miss-tankar om illegala åtlar har kvarstått och polisen i Västerbotten rapporterade att finskurna köttbitar har hittats i skjutna björnars magar. ”Som om björnen ätit med kniv och gaffel”, säger polisens viltsamordnare i region Nord till SVT.

Fyrdubblad skydds jakt mot förra året

Utöver licensjakten har 144 björnar dödats i år genom av länsstyrelserna fattade skydds jaktbeslut, därtill har ytterligare en vuxen björnhona dödats under ”skydds jakt på eget initiativ”, enligt SVA. Antalet skydds jakt-dödade björnar 2019 var 39. Det betyder nära en fyrdubbling av antalet i år och året är inte slut än.

Om alla 291 björnar tilldelade i licensjakten skjuts och man lägger till de 145 hittills dödade i skydds jakt, har i år 436 björnar tillåtits tas bort ur den svenska björnpopulationen, vilket motsvarar 15 procent av populationen. En fortsatt återlätning av dessa proportioner kommer att snabbt minska björnpopulationen i Sverige.

Svenska Rovdjursföreningen är mycket kritisk till denna förvaltning av en rödlistad och fridlyst art, som Sverige bedriver. Ta del av kritiska synpunkter på björnjakten och en genomgång av dess historik på sidorna 4-8 i denna tidning.

HANS RING

Antal björnar i licensjakt 2020		
Län	Tilldelade	Skjutna*
Norrbotten	20	20
Västerbotten	25	26
Jämtland	100	93
Västernorrland	35	35
Dalarna	48	45
Gävleborg	60	61
Värmland	3	4
Hela landet	291	284

* Siffror t.o.m. 19/9, licensjakten pågår till 15/10. Inkluderar även djur som påskjutits men inte hittats.